

შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრი
უცხოური ენების ჯგუფი

როგორ მოვემზადოთ ერთიანი ეროვნული
გამოცდებისათვის

ინგლისური ენა

სარჩევი

შესავალი	3
საგამოცდო ტესტის სტრუქტურა და ქულათა განაწილება.....	4
დავალებების დეტალური აღწერა და რეკომენდაციები.....	5
პასუხების მონიშვნის ინსტრუქცია.....	10
თხზულების შეფასების სქემა	11
ტესტური დავალებების ნიმუშები	12
საგამოცდო ტესტის ნიმუში ინგლისურ ენაში.....	20
პასუხები	27

შესავალი

ინგლისური ენის ტესტი ამოწმებს აბიტურიენტის მოსმენის, კითხვის და წერის უნარებსა და ლექსიკურ-გრამატიკულ კომპეტენციას. ტესტური მასალის სირთულის დონე არის B1, რაც ეროვნული სასწავლო გეგმის მოთხოვნების ადეკვატურია. ყურადღებით წაიკითხეთ კრებულში მოცემული საგამოცდო პროგრამა და ტესტის სტრუქტურა, ასევე შეფასების კრიტერიუმები და რეკომენდაციები. იმუშავეთ კრებულში მოცემულ როგორც დავალებების ნიმუშებზე, ისე მთლიანი ტესტის ნიმუშზე. ყურადღებით წაიკითხეთ და ზუსტად შეასრულეთ დავალებების მოთხოვნები. თითოეული დავალების შესრულების შემდეგ თქვენი პასუხები შეადარეთ კრებულის ბოლოს მოცემულ პასუხებს. არასწორი პასუხის შემთხვევაში გაიაზრეთ შეცდომა და გარკვეული პერიოდის შემდეგ, იგივე სავარჯიშო ხელახლა შეასრულეთ. ტესტის 1-6 დავალებები დახურული ტიპისაა, რაც იმას ნიშნავს, რომ თქვენი პასუხი პასუხების ფურცლის სათანადო გრაფაში უნდა მონიშნოთ (ჯვარედინად გადახაზოთ). მე-7 დავალება კი ღია სახის დავალებაა, რაც იმას ნიშნავს, რომ თქვენი თემა პასუხების ფურცლის სათანადო ადგილას უნდა დაწეროთ. გახსოვდეთ, რომ სწორდება მხოლოდ პასუხების ფურცელი. ტესტის სტრუქტურა და სირთულის დონე ამ კრებულში მოცემული საგამოცდო ტესტის ნიმუშის ადეკვატურია. ჩვენი რჩევაა, რომ კრებულში მოცემული მასალის გარდა, ივარჯიშოთ შეფასებისა და გამოცდების ცენტრის მიერ წინა წლებში გამოქვეყნებულ ტესტურ დავალებებზე.

ქვემოთ მოცემულ ვებ-გვერდებზე მოთავსებულია საგამოცდო მოთხოვნების და ენობრივი დონის შესაბამისი მოსამსმენი ტექსტები და სავარჯიშოები. ამ მასალაზე ვარჯიში გამოცდის მოსმენის ნაწილის წარმატებით შესრულებაში დაგეხმარებათ.

<http://learnenglish.britishcouncil.org/en/elementary-podcasts>

<http://learnenglishteens.britishcouncil.org/skills/listening-skills-practice>

<http://www.bbc.co.uk/learningenglish/>

<http://www.5minuteenglish.com/listening.htm>

<https://breakingnewsenglish.com/multi-speed-listening.html>

<https://breakingnewsenglish.com/1607/160730-exercise-1.html>

<http://esl-lab.com>

უცხოური ენის ტესტების ფორმატში შევიდა შემდეგი ცვლილებები:

- ტესტში შემოტანილია კომუნიკაციური სახის დავალება - დიალოგის შევსება. ეს დავალება ჩაანაცვლებს წერის პირველ დავალებას - წერილს.
- ტესტიდან ამოღებულია მოსმენის პირველი დავალება. მოსმენის მეორე დავალების სავარაუდო პასუხების რაოდენობა გახდა 4.
- გრამატიკის ცოდნა შემოწმდება დახურული დავალებებით. აბიტურიენტმა სწორი პასუხის ჩაწერის ნაცვლად, მოცემული 4 პასუხიდან უნდა აირჩიოს და პასუხების ფურცელზე მონიშნოს მხოლოდ ერთი, რომელიც სწორად მიაჩნია.
- წერითი დავალების მოცულობა განისაზღვრა 120 – 170 სიტყვით.

ტესტის დავალებების საერთო რაოდენობა არის 7. ტესტის მაქსიმალური ქულაა 70. აბიტურიენტს ზღვარი გადალახულად ჩაეთვლება, თუ დააგროვებს მაქსიმალური ქულის 20%-ზე მეტს. გამოცდის ხანგრძლივობა იქნება 2 საათი და 30 წუთი.

უცხოური ენის ტესტის განახლებული ფორმატის, თემის შეფასების კრიტერიუმების და ახალი დავალებების ნიმუშების ნახვა შესაძლებელია კრებულში.

საგამოცდო ტესტის სტრუქტურა და ქულათა განაწილება

ტესტი შედგება 7 დავალებისგან. 1-6 დავალებები დახურული დავალებებია, მე-7 დავალება ღიაა. პირველი დავალება მოსმენის უნარს ამოწმებს, მე-2 - მე-5 დავალებები - კითხვის უნარს, ასევე ლექსიკისა და გრამატიკის ცოდნას. მე-6 დავალება კონკრეტულ სიტუაციაზე აგებული დავალებაა და მოსწავლის სწორი კომუნიკაციის და ფუნქციური ენის სწორად გამოყენების უნარს ამოწმებს. მე-7 დავალება წერის უნარის შესამოწმებელი დავალებაა. ტესტში სულ 55 საკითხია. ყველა საკითხი, წერის დავალების გარდა, ფასდება 1 ქულით. წერის დავალება (თხზულება) – ფასდება 16 ქულით. ტესტის მაქსიმალური ქულაა 70. საგამოცდო დროის ხანგრძლივობა არის 2 სთ. და 30 წთ. ტესტის ამგვარი შინაარსობრივი და სტრუქტურული აგებულება მას დაბალანსებულს, მრავალფეროვანსა და განსხვავებულ ენობრივ უნარებზე მორგებულს ხდის. ეს კი აბიტურიენტს მისი ძლიერი მხარეების უკეთ გამოვლენაში ეხმარება. ქვემოთ, სქემის სახით მოცემულია ტესტის სტრუქტურა, დავალებების პირობები და ქულათა განაწილება დავალებების მიხედვით.

N	რა უნარი ან ენობრივი ასპექტი მოწმდება	დავალება	საკითხების რაოდენობა	ქულა სწორ პასუხში	მაქსიმალური ქულა
1	მოსმენა	მოუსმინეთ ტექსტს და უპასუხეთ 8 შეკითხვას. ყოველი შეკითხვისთვის 4 მოცემული პასუხიდან აირჩიეთ ერთი.	8	1	8
2	კითხვა	წაკითხეთ შეკითხვები და განსაზღვრეთ, თუ ტექსტის რომელ აზრაცშია მოცემული მათზე პასუხი.	8	1	8
3	კითხვა	წაკითხეთ ტექსტი და ყოველი შეკითხვისთვის 4 მოცემული პასუხიდან აირჩიეთ ერთი.	8	1	8
4	ლექსიკა	გამოტოვებულ ადგილებში ჩასვით შესაბამისი სრულმნიშვნელოვანი სიტყვა. ჩამონათვალი მოცემულია. ორი სიტყვა ზედმეტია.	12	1	12
5	გრამატიკა	წაკითხეთ ტექსტი და ყოველი გამოტოვებული ადგილისთვის 4 მოცემული პასუხიდან აირჩიეთ ერთი.	12	1	12
6	კომუნიკაცია	წაკითხეთ დიალოგი და გამოტოვებულ ადგილებში ჩასვით სწორი წინადადება; წინადადებები აირჩიეთ ქვემოთ მოცემული ჩამონათვალიდან. ორი არჩევანი ზედმეტია.	6	1	6
7	წერა	მოცემული თემის გარშემო დაწერეთ 120-170 სიტყვიანი თხზულება.	1	16	16
	ჯამი		55		70

დავალებების დეტალური აღწერა და რეკომენდაციები

დეტალურად განვიხილოთ თითოეული დავალება. განვსაზღვროთ მისი მოცულობა და შინაარსი, ასევე მასში შემავალი საკითხების რაოდენობა. დავადგინოთ, თუ რას და როგორ ამოწმებს თითოეული მათგანი და რამდენ ქულას იღებს კონკრეტული დავალების სწორი პასუხი. განვსაზღვროთ, თუ რა არის საჭირო ტესტის ტექნიკურად სწორად შესრულებისთვის. გაითვალისწინეთ, რომ ტესტის წარმატებით შესასრულებლად აუცილებელია დავალებების პირობების ყურადღებით წაკითხვა და მოთხოვნების ზუსტად შესრულება. ამიტომ მნიშვნელოვანია, რომ კარგად გაიაზროთ ის, თუ კონკრეტულად რის გაკეთებას ითხოვს ცალკეული დავალება. ყოველივე ეს ტესტისთვის გამოყოფილი დროის ეფექტიანად გამოყენებაში დაგეხმარებათ. საგამოცდო ტესტში დავალებების ინსტრუქციები მოცემულია ინგლისურ ენაზე. (იხ. საგამოცდო ტესტის ნიმუში, გვ. 20).

გთხოვთ, გაითვალისწინოთ ტესტის სწორად შესრულებისთვის აუცილებელი **ტექნიკური და მეთოდური რეკომენდაციები**. გთხოვთ, ზუსტად დაიცვათ დავალების მოთხოვნა და პასუხების ფურცელში მონიშნოთ (ჯვარედინად გადახაზოთ) მხოლოდ თქვენი პასუხების შესაბამისი გრაფა. ტექნიკურად არასწორად შესრულებული დავალება, უხეშად გადასწორებული ან გაურკვეველი ხელწერით დაწერილი პასუხი შეცდომად ჩაითვლება. პასუხების ფურცელში გადასწორებული პასუხი გასწორდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ შეცდომით მონიშნულ გრაფას მთლიანად გააშავეთ და ახალ გრაფას მონიშნავთ. დაიტოვეთ დრო თქვენი პასუხების პასუხების ფურცელზე გადასატანად (ეს იმ შემთხვევაში, თუ პასუხები თავდაპირველად 'შავ' სამუშაო ფურცელზე გაქვთ დაწერილი). გახსოვდეთ, რომ გასწორდება მხოლოდ პასუხების ფურცელი. დავალებების მოთხოვნები ეროვნული სასწავლო გეგმის საგნობრივ სტანდარტში მოცემული მისაღწევი შედეგების შესაბამისია.

დავალება 1 მოსმენა

მოსმენის ეს დავალება შედგება 1 შედარებით დიდი მოცულობის ტექსტისაგან, რომლის ხანგრძლივობა დაახლ. 3-4 წუთია. ტექსტს (ჩანაწერს) ახლავს 8 შეკითხვა. აბიტურიენტს მოეთხოვება ჩანაწერში მოცემულ კონკრეტულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით მოცემულ შეკითხვებზე 4 შესაძლო პასუხიდან აირჩიოს და პასუხების ფურცელზე მონიშნოს ერთი პასუხი. მოსმენის ეს დავალება ამოწმებს როგორც ზოგადი, ისე კონკრეტული ინფორმაციის გაგების უნარს. ტექსტს აბიტურიენტი ისმენს ორჯერ. მოსმენებს შორის არის პაუზა, რაც მას კონკრეტული დავალების პირობის კიდევ ერთხელ წაკითხვის და პასუხის გადამოწმების საშუალებას აძლევს. **საკითხების რაოდენობაა 8.** თითოეული სწორი პასუხი ფასდება 1 ქულით. დავალების მაქსიმალური ჯამური ქულაა 8.

დავალების შესრულებისას გაითვალისწინეთ:

- წინასწარ, ტექსტის ჩანაწერის მოსმენამდე, გაეცანით მოცემულ შეკითხვებს და შესაძლო პასუხებს. ამისთვის სპეციალური დროა გამოყოფილი. პირველივე მოსმენისას აღნიშნეთ თქვენთვის მისაღები პასუხი; მეორე მოსმენა პასუხების გადამოწმების და შესაძლო ცვლილებების საშუალებას მოგცემთ.
- ნუ შეშინდებით, თუ ყველაფერს ვერ გაიგებთ. მთავარია მოსმენისას ყურადღება გაამახვილოთ იმ კონკრეტულ საკითხზე ან შეკითხვაზე, რაც ტესტშია მოცემული.
- **ეცადეთ მიჰყევთ ჩანაწერს.** მაგ., თუ რომელიმე შეკითხვაზე პასუხი ნამდვილად არ გაქვთ, მასზე უფრო მეტ დროს ნუ დახარჯავთ, ვიდრე ეს თავად ჩანაწერშია მოცემული, რადგან ამ შემთხვევაში შეიძლება ამოვარდეთ მოსმენის ტემპიდან და შემდეგ შეკითხვას ვეღარ უპასუხოთ.

მოსმენის დავალება ჩაწერილია შეფასებისა და გამოცდების ეროვნულ ცენტრში, მოწვეული უცხოელი სპეციალისტების მიერ. ჩანაწერს უსმენთ კომპიუტერიდან, რომელიც მოთავსებულია

თქვენს საგამოცდო სექტორში. ყურსასმენები არ გჭირდებათ. ჩანაწერის ხმა, ტემბრი და ა. შ. წინასწარ არის დარეგულირებული. მოსმენის დავალების ჩანაწერის ხანგრძლივობა ინსტრუქციების და პაუზების გათვალისწინებით არის 10-12 წუთი.

დავალება 2 კითხვა

დავალებაში მოცემულია ერთი ტექსტი. ტექსტი დაყოფილია 6 აბზაცად (A, B, C, D, E, F). ტექსტამდე მოცემულია 8 შეკითხვა ტექსტში მოცემული ინფორმაციის გარშემო. აბიტურიენტს მოეთხოვება, წაიკითხოს შეკითხვები და მოძებნოს და პასუხების ფურცელზე აღნიშნოს ის აბზაცი, სადაც მოცემულია პასუხი დასმულ შეკითხვაზე. ერთ აბზაცში შესაძლებელია მოცემული იყოს პასუხი ერთზე მეტ შეკითხვაზე. **საკითხების რაოდენობაა 8.** თითოეული სწორი პასუხი ფასდება 1 ქულით. ტესტის ამ დავალების მაქსიმალური ჯამური ქულაა 8.

დავალების შესრულებისას გაითვალისწინეთ:

- ყურადღებით წაიკითხეთ ტექსტი. გაამახვილეთ ყურადღება როგორც მის ცალკეულ აბზაცებში მოცემულ ფაქტობრივ დეტალებზე, ისე ზოგად ინფორმაციაზე. წაიკითხეთ შეკითხვები და ეცადეთ მოძებნოთ მათზე პასუხი ერთ კონკრეტულ აბზაცში. პასუხების ფურცელზე გადაიტანეთ იმ კონკრეტული აბზაცის შესაბამისი ასო (A, B, C, D, E, F), რომელშიც მოძებნეთ პასუხი დასმულ შეკითხვაზე.
- გადაწყვეტილების მიღებას ნუ იჩქარებთ. სანამ შეკითხვის პასუხს მიუთითებთ, ყურადღებით წაიკითხეთ ყველა აბზაცი და შეეცადეთ თითოეულ შეკითხვას ის აბზაცი მიუსადაგოთ, სადაც ყველაზე ცალსახად არის გაცემული პასუხი დასმულ შეკითხვაზე.

დავალება 3 კითხვა

ტექსტი შეიძლება იყოს წერილი, მოგონება ან პიროვნული ისტორია. მასში ჩანს ავტორის განწყობა, მიზნები და ა. შ. ტექსტს მოსდევს არჩევითი ტიპის 8 შეკითხვა. 4 შესაძლო პასუხიდან აბიტურიენტმა პასუხების ფურცელზე უნდა მონიშნოს ის პასუხი, რომელიც ტექსტის შინაარსს შეესაბამება. **საკითხების რაოდენობაა 8.** თითოეული სწორი პასუხი ფასდება 1 ქულით. ტესტის ამ დავალების მაქსიმალური ჯამური ქულაა 8.

დავალების შესრულებისას გაითვალისწინეთ:

- ყურადღებით წაიკითხეთ ტექსტი. ყურადღება გაამახვილეთ მის როგორც ძირითად აზრზე, ასევე მასში მოცემულ დეტალებზე, ავტორის განწყობაზე, მის დამოკიდებულებაზე მოთხრობილი ამბის მიმართ და ა. შ.
- წაიკითხეთ ტექსტის შემდეგ მოცემული დებულებები და 4 შესაძლო პასუხიდან აირჩიეთ ერთი. პასუხების ფურცელზე მონიშნეთ ის პასუხი - A, B, C ან D - რომელიც, ტექსტში მოცემულ ინფორმაციას ყველაზე ზუსტად შეესაბამება.
- გადაწყვეტილების მიღებას ნუ იჩქარებთ. შეკითხვები და ტექსტი რამდენიმეჯერ გადაიკითხეთ. შეეცადეთ, რომ თითოეული საკითხისათვის ტექსტში მოძებნოთ ის ადგილი, სადაც შესაბამისი ინფორმაციაა მოცემული.

დავალება 4 ლექსიკა

დავალებაში მოცემულია ტექსტი, რომელშიც 12 სიტყვაა გამოტოვებული. სიტყვები სრულმნიშვნელოვანია. გამოტოვებული სიტყვები ცალკეა გამოტანილი. ორი სიტყვა ზედმეტია. ყოველ გამოტოვებულ ადგილას აბიტურიენტმა უნდა ჩასვას ერთი სიტყვა. თითოეული სიტყვის გამოყენება მხოლოდ ერთხელ არის შესაძლებელი. სწორი სიტყვის შერჩევაში გეხმარებათ კონტექსტი. ამგვარად, ლექსიკის ცოდნა მოწმდება არა იზოლირებულად, არამედ კონტექსტზე დაყრდნობით. ყოველ სიტყვას ახლავს პირობითი ასო, მაგ.: like (A), enjoy (B), never (C). პასუხების ფურცელზე აბიტურიენტმა უნდა მონიშნოს

სიტყვის შესაბამისი ასო. საკითხების რაოდენობაა 12. თითოეული სწორი პასუხი ფასდება 1 ქულით. ტესტის ამ დავალების მაქსიმალური ჯამური ქულაა 12.

დავალების შესრულებისას გაითვალისწინეთ:

- ვიდრე გამოტოვებული სიტყვების ჩასმას დაიწყებთ, ყურადღებით წაიკითხეთ ტექსტი და შეეცადეთ, გაიგოთ თუ რის შესახებაა იგი. ამავე დროს, შეეცადეთ კარგად გაიაზროთ იმ წინადადებების შინაარსი, რომლებშიც სიტყვებია გამოტოვებული.
- წაიკითხეთ მოცემული სიტყვები და გაიაზრეთ სიტყვების მნიშვნელობა. შემდეგ ტექსტი ისევ გადაიკითხეთ და შეეცადეთ გამოტოვებული ადგილები სათანადო სიტყვებით შეავსოთ. სწორი არჩევანის გაკეთებაში გრამატიკის ცოდნაც დაგეხმარებათ. თუ მიხვდებით კონკრეტულ კონტექსტში რომელი მეტყველების ნაწილია გამოტოვებული (ზმნა, არსებითი, ზედსართავი და ა.შ.), მაშინ სწორი სიტყვის არჩევა გაცილებით უფრო გაგიადვილებათ.

დავალება 5 გრამატიკა (2023 წლიდან)

დავალებაში მოცემულია ტექსტი, რომელშიც 12 სიტყვაა გამოტოვებული. ეს არის დამხმარე, (გრამატიკული მნიშვნელობის მატარებელი) სიტყვები, როგორცაა, მაგ. არტიკლი, კავშირი, წინდებული და ა.შ. ინგლისური ენის ტესტში შეიძლება ასევე გამოტანილი იყოს შესაბამისი დონის (B1) ფრაზული ზმნის მეორე ნაწილი, მაგ. look for, switch on. აბიტურიენტს მოეთხოვება ყოველი გამოტოვებული ადგილისთვის 4 არჩევანიდან (A, B, C, D) აირჩიოს სწორი ვარიანტი. ამ დავალებაში საკითხების რაოდენობაა 12 და, შესაბამისად, მაქსიმალური ქულა არის 12. პასუხების ფურცელზე აბიტურიენტმა უნდა მონიშნოს სიტყვის შესაბამისი ასო.

დავალების შესრულებისას გაითვალისწინეთ:

- ვიდრე გამოტოვებული დამხმარე სიტყვების ჩასმას დაიწყებთ, ყურადღებით წაიკითხეთ ტექსტი და შეეცადეთ, გაიგოთ თუ რის შესახებაა იგი. ამავე დროს, შეეცადეთ კარგად გაიაზროთ იმ წინადადებების შინაარსი, რომლებშიც სიტყვებია ჩასასმელი. სწორი არჩევანის გაკეთებაში გრამატიკის ცოდნაც დაგეხმარებათ და კონტექსტის გააზრებაც.

დავალება 6 დიალოგის აგება (2023 წლიდან)

დავალებაში მოცემულია ერთი დიალოგი, რომლიდანაც ამოღებულია 6 წინადადება (რეპლიკა). აბიტურიენტს მოეთხოვება ყოველი გამოტოვებული ადგილისთვის მოცემული ჩამონათვალიდან (A-H) აირჩიოს სწორი ვარიანტი; დავალების მიზანია აბიტურიენტმა ისე შეავსოს დიალოგი, რომ საბოლოოდ მივიღოთ შინაარსობრივად სწორად გამართული დიალოგი. ამ დავალებაში საკითხების რაოდენობა არის 6; შესაბამისად, მაქსიმალური ქულა არის 6. პასუხების ფურცელზე აბიტურიენტმა უნდა მონიშნოს სწორი პასუხის შესაბამისი ასო. ორი წინადადება ზედმეტია.

დავალების შესრულებისას გაითვალისწინეთ:

- ყურადღებით წაიკითხეთ როგორც მოცემული არასრული დიალოგი, ისე დიალოგიდან ამოღებული წინადადებები (რეპლიკები) და შეეცადეთ გაიგოთ, თუ სად ხდება მოქმედება და ვინ საუბრობს. წინადადებას სწორად ჩასვამთ მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ წინასწარ კარგად გაიაზრებთ როგორც მთლიანი ტექსტის შინაარსს, ისე ყოველი კონკრეტული გამოტოვებული წინადადების მომიჯნავე კონტექსტს. მიაქციეთ ყურადღება ტექსტში არსებულ ლოგიკურ მაკავშირებლებს და შინაარსობრივ დეტალებს. ყოველი კონკრეტული ადგილისთვის ერთი სწორი წინადადებების (რეპლიკის) არჩევა ყურადღებას და დეტალების გააზრებას მოითხოვს ასე რომ, დავალების შესრულებისას კარგად დაფიქრდით. პასუხების ფურცელზე პასუხების გადატანას ნუ იჩქარებთ, რადგან არ არის გამორიცხული, რომ მუშაობის პროცესში პირველადი პასუხების შეცვლა მოგიწიოთ.

დავალბა ამოწმებს აზრის წერილობითი სახით გადმოცემის უნარს. აბიტურიენტს მოეთხოვება მოცემული თემის გარშემო 120-170 სიტყვიანი თხზულების დაწერა. თხზულებაში უნდა ჩანდეს აბიტურიენტის უნარი მკაფიოდ და გასაგებად გამოხატოს საკუთარი პოზიცია დასმული საკითხის გარშემო და გაამყაროს იგი ფაქტებით და არგუმენტებით. მან უნდა გამოიყენოს მოთხოვნის შესაბამისი ლექსიკა და გრამატიკა, წინადადებები ერთმანეთს ლოგიკურად და სტრუქტურულად სწორად დაუკავშიროს. ნაწერი ფასდება ორი კრიტერიუმით: აზრის ლოგიკურად და თანმიმდევრულად გამოხატვის უნარი (fluency) და გრამატიკულ-ლექსიკურ-ორთოგრაფიული სიზუსტე (accuracy). დავალბის მაქსიმალური ქულაა 16. (იხ. შეფასების სქემა, გვ. 11).

დავალბის შესრულებისას გაითვალისწინეთ:

- ყურადღებით წაიკითხეთ თემის სათაური. შეეცადეთ კარგად გაიგოთ, თუ რას მოითხოვენ თქვენგან. დაფიქრდით და ჩამოაყალიბეთ თქვენი აზრი დასმულ საკითხთან დაკავშირებით.
- გაიხსენეთ 1-2 ფაქტი ან მაგალითი, რომელიც თქვენს მოსაზრებას დაასაბუთებს. წერეთ არგუმენტირებულად. წერისას გამოიყენეთ თქვენთვის ნაცნობი გრამატიკული და ლექსიკური კონსტრუქციები. ნუ დაწერთ ზედმეტ ან განმეორებით ინფორმაციას. ეცადეთ აზრი მკაფიოდ და ნათლად ჩამოაყალიბოთ. ეს ყველაფერი შავ ფურცელზე ჩამოწერეთ. იმ შემთხვევაში, თუ ორივე მოსაზრებას განიხილავთ და მათ დადებით და უარყოფით მხარეებზე იმსჯელებთ, ქულა არ დაგაკლდებათ, თუმცა, გირჩევთ, რომ მხოლოდ ერთ მოსაზრებაზე იმსჯელოთ. მოთხოვნილი სიტყვების რაოდენობის გათვალისწინებით, ასეთი მიდგომა უფრო კარგად აჩვენებს თქვენი მოსაზრების არგუმენტირებულად გადმოცემის უნარს.
- ეცადეთ, რომ დაიცვათ სიტყვების რაოდენობის მოთხოვნა (120-170 სიტყვა). 170 სიტყვაზე მეტის დაწერა არ ისჯება - ნაწერი ჩვეულებრივ სწორდება. 120 სიტყვაზე ნაკლების გამოყენების შემთხვევაში კი აბიტურიენტს აკლდება 1 ან მეტი ქულა. გაითვალისწინეთ, რომ არტიკლები, წინდებულები და ნაწილაკები ცალკე სიტყვებად ითვლება. ნაწერი გადაიკითხეთ და გაასწორეთ შეცდომები. საბოლოო ვერსია ყურადღებით გადაიტანეთ პასუხების ფურცელზე. გახსოვდეთ, რომ სწორდება მხოლოდ პასუხების ფურცელი. წერეთ გარკვევით და სუფთად. დაიცავით აბზაცები. წინადადებები დაიწყეთ დიდი ასოთი.
- დაბალი ქულით (4-3 და ქვევით) ფასდება ის ნაწერი, რომელიც მხოლოდ ნაწილობრივ პასუხობს დავალბას, მაგ.: როდესაც მოცემულ საკითხთან დაკავშირებით აბიტურიენტი უმეტესად ზოგად ინფორმაციას იძლევა, თემა არ არის გაშლილი, ან პერიოდულად, მოტანილია ის ინფორმაცია, რომელიც თემას არ ეხება. ნულით ფასდება ის ნაწერი, რომელიც არ პასუხობს დავალბას ან რომელიც ძალიან ზოგადია. ასეთი ნაწერების შემთხვევაში, ამკარაა, რომ აბიტურიენტი წერს წინასწარ მომზადებულ და დაზეპირებულ თემას, რაც, ბუნებრივია, ვერ გამოდგება მისი წერის უნარის შესამოწმებლად. ნულით ფასდება ასევე ის ნაწერი, რომელშიც მითითებულია პირადი ან სხვისი სახელი და გვარი. გამოჩენილი ადამიანის სახელის ან გვარის მითითება შესაძლებელია იმ შემთხვევაში, თუ ეს კონტექსტუალურად გამართლებულია. მაგ. მოგყავთ ამ ადამიანის სიტყვები ან მას რაიმე კონკრეტულ ფაქტს უკავშირებთ და ა. შ.

რეკომენდაციები

- რეგულარულად აკეთეთ მოსმენის სავარჯიშოები, რომლებიც სახელმძღვანელოებს ახლავს. უსმინეთ ინგლისურენოვან სატელევიზიო და რადიო გადაცემებს, ასევე ინტერნეტში მოცემულ მასალას. ეს შეიძლება იყოს ახალი ამბები, ამინდის პროგნოზი, მონათხრობი, ფილმები და ა.შ. ეს დაგეხმარებათ ინგლისურ ენაზე როგორც მოსმენის, ისე ზოგადად, კომუნიკაციის უნარის განვითარებაში.
- ბევრი იკითხეთ ინგლისურად. ეს შეიძლება იყოს ორიგინალური ან ადაპტირებული მხატვრული ლიტერატურა, სახელმძღვანელოებში, ჟურნალ-გაზეთებში ან სხვადასხვა ვებ-გვერდებზე მოცემული საინფორმაციო ტექსტები, განცხადებები, რეკლამები და ა. შ. კითხვის დროს ყურადღება გაამახვილეთ როგორც მოცემულ ფაქტებსა და დეტალებზე, ასევე ტექსტის ძირითად აზრზე. გახსოვდეთ, რომ ბევრი და სისტემატური კითხვა არამარტო კითხვის დავალებების, არამედ მთელი ტექსტის წარმატებით შესრულებაში დაგეხმარებათ.
- ბევრი და სისტემატურად წერეთ ინგლისურად. ეს შეიძლება იყოს იმეილი, დღიური, მოკლე თხზულებები, ასევე სახელმძღვანელოებში მოცემული წერის დავალებები. შეცდომების ნუ შეგეშინდებათ. უცხოურ ენაზე წერა არ არის მარტივი და მხოლოდ სისტემატური ვარჯიშის შედეგად შეგიძლიათ მიაღწიოთ სასურველ შედეგს. კარგად გაეცანით კრებულში მოცემულ წერის დავალებების ნიმუშებს და შეფასების სქემებს და წერისას გაითვალისწინეთ მათში მოცემული მოთხოვნები. გახსოვდეთ, რომ ბევრი და სისტემატური ვარჯიში წერის დავალებების უკეთ შესრულებაში დაგეხმარებათ.
- კითხვისას, წერისას და მოსმენისას ყურადღება გაამახვილეთ გამოყენებულ ლექსიკასა და გრამატიკაზე. სისტემატურად აკეთეთ გრამატიკული და ლექსიკური სავარჯიშოები. გახსოვდეთ, რომ გრამატიკა და ლექსიკა ენის 'ხერხემალია' და მათი ცოდნის გარეშე ვერც წაკითხულ ან მოსმენილ ტექსტს გაიგებთ და ვერც წერის დავალებებს შეასრულებთ.
- ივარჯიშეთ დავალებების სწრაფად შესრულებაში. გახსოვდეთ, რომ გამოცდაზე ტექსტის შესასრულებლად გამოყოფილია კონკრეტული დრო. დაიტოვეთ დრო თქვენი პასუხების გადასატანად პასუხების ფურცელზე.

პასუხების მონიშვნის ინსტრუქცია

ყურადღებით გაეცანით ტესტის ყოველი დავალების პირობას და ისე შეასრულეთ დავალებები. პასუხები გადაიტანეთ პასუხების ფურცელზე. გასწორდება მხოლოდ პასუხების ფურცელი.

პასუხების მონიშვნისას:

- პასუხების ფურცელზე მოძებნეთ დავალების შესაბამისი ნომერი.
- ამ ნომრის ქვეშ მოცემულ უჯრაში X-ით აღნიშნეთ თქვენს მიერ არჩეული პასუხი. მაგ.: თუ მე-3 საკითხის პასუხად აირჩიეთ პასუხის B ვარიანტი, მაშინ პასუხების ფურცელზე უნდა მოძებნოთ მე-3 საკითხის დავალების რიგი და ამ რიგში, პასუხის (B) სვეტის შესაბამის უჯრაში დასვათ X ნიშანი (იხ. ნიმუში).

გაითვალისწინეთ:

- თქვენ მიერ არჩეული პასუხის სწორად მონიშვნის ერთადერთი გზა სათანადო უჯრაში X ნიშნის დასმაა.
- დასაშვებია, რომ ნიშანი X გამოსცდეს თეთრ უჯრას (იხ. ნიმუში), მაგრამ იგი არ უნდა იყოს უჯრაზე მოკლე.
- თითოეული საკითხის შესაბამის რიგში უნდა მონიშნოთ მხოლოდ ერთი პასუხი, ანუ მხოლოდ ერთ უჯრაში დასვათ X ნიშანი. თუ რიგში ერთზე მეტ X-ნიშანს დასვამთ, ამ საკითხის არც ერთი პასუხი არ ჩაითვლება სწორად.
- თუ გსურთ პასუხების ფურცელზე მონიშნული პასუხის გადასწორება, მთლიანად გააფერადეთ უჯრა, რომელშიც დასვით X ნიშანი და შემდეგ მონიშნეთ პასუხის ახალი ვარიანტი (დასვით X ნიშანი ახალ უჯრაში). ელექტრონული პროგრამა არჩეულ პასუხად მხოლოდ X-ნიშნიან უჯრას აღიქვამს (იხ. ნიმუში).
- შეუძლებელია ხელმეორედ აირჩიოთ ის პასუხი, რომელიც გადაასწორეთ (ანუ ის პასუხი, რომლის შესაბამისი უჯრა უკვე მთლიანად გააფერადეთ), ამიტომ გადასწორების წინ დაფიქრება გმართებთ.

ნიმუში

	A	B	C	D	E	F	...
1	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐
3	☐	☒	☐	☒	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

მე-7 დავალება (თემა) ღია სახის დავალებაა და მას მოწვეული გამსწორებლები ასწორებენ. გასწორება ელექტრონულია. დავალება სწორდება ორჯერ. პირველი და მეორე გამსწორებელი ერთმანეთისაგან სრულიად დამოუკიდებლად მუშაობს. პირველ და მეორე გამსწორებლის მიერ ერთი და იგივე საკითხის განსხვავებული შეფასების შემთხვევაში ნაშრომს ასწორებს მე-3 გამსწორებელი, რომელიც ასევე დამოუკიდებლად მუშაობს. გასწორებისას გამსწორებლები ხელმძღვანელობენ ცენტრის სპეციალისტების მიერ წინასწარ შემუშავებული უნიფიცირებული შეფასების სქემებით, რომლიდანაც გადახვევის უფლება მათ არ აქვთ. ტესტების გასწორებისას დაცულია აბიტურიენტების და გამსწორებლის სრული კონფიდენციალობა.

თხზულების შეფასების სქემა

(მაქსიმალური ქულა 16)

ქულა	როგორ პასუხობს ნაწერი მოცემულ დავალებას; არის თუ არა აზრი გადმოცემული თანმიმდევრულად Fluency	როგორ არის დაცული გრამატიკულ-ლექსიკური სიზუსტე. ასევე სიზუსტე მართლწერასა და პუნქტუაციაში. Accuracy	ქულა
8-7	<ul style="list-style-type: none"> - ნაწერი ძალიან კარგია. იგი სრულყოფილად პასუხობს დავალებას. - აზრი მკაფიოდ და გასაგებად არის გადმოცემული. გამყარებულია მაგალითებით და პირადი მოსაზრებებით. - ერთი წინადადებიდან მეორეზე გადასვლა ლოგიკურია. 	<ul style="list-style-type: none"> - გრამატიკული შეცდომების რაოდენობა 2-ს არ აღემატება. გამოყენებულია რთული წინადადებები და კონსტრუქციები. - ლექსიკა მდიდარია. - მართლწერასა და პუნქტუაციაში დაშვებული შეცდომები უმნიშვნელოა. 	8-7
6-5	<ul style="list-style-type: none"> - ნაწერი კარგია. პასუხობს დავალებას, თუმცა ზოგ შემთხვევაში ზედმეტი ან, პირიქით, არასაკმარისი ინფორმაციაა მოცემული. - აზრი ძირითადად კარგად არის გადმოცემული. ჩანს პირადი მოსაზრება და/ან მოყვანილია მაგალითი. - ერთი წინადადებიდან მეორეზე გადასვლა ძირითადად ლოგიკურია, თუმცა ზოგ შემთხვევაში მკითხველს ყურადღების დამახზავ უხდება. 	<ul style="list-style-type: none"> - დაშვებულია 3-6 გრამატიკული შეცდომა, არასწორი სინტაქსური სტრუქტურების ჩათვლით, მაგრამ ეს ხელს არ უშლის ძირითადი აზრის გაგებას. - ლექსიკა დავალებისა და მოთხოვნის შესატყვისია. - მართლწერასა და პუნქტუაციაში დაშვებული შეცდომები ძირითადად ხელს არ უშლის აზრის გაგებას. 	6-5
4-3	<ul style="list-style-type: none"> - ნაწერი საშუალო დონისაა. აზრი ძირითადად გასაგებია, თუმცა ზოგ შემთხვევაში აზრის მიყოლა ჭირს. ინფორმაცია ზოგადაა, დებულებები მეორდება. - წინადადებები ერთმანეთს ლოგიკურად ცუდად უკავშირდება. პირადი მოსაზრება მკაფიოდ არ ჩანს. ან: ნაწერი 61-109 სიტყვაა, შესაბამისად შეცდომების რაოდენობა ნაკლებია. 	<ul style="list-style-type: none"> - დაშვებულია 7-11 გრამატიკული შეცდომა. გამოყენებულია მეტისმეტად მარტივი და/ან არასწორი სინტაქსური სტრუქტურები. - ლექსიკა საკმაოდ მარტივი და შეზღუდულია. - მართლწერასა და პუნქტუაციაში დაშვებულ შეცდომებს სისტემური ხასიათი აქვს, რაც, ზოგ შემთხვევაში, ხელს უშლის აზრის გაგებას. 	4-3
2-1	<ul style="list-style-type: none"> - ნაწერი (ძალიან) სუსტია. ინფორმაცია ზოგადად და მწირია. აზრის გაგება, უმეტეს შემთხვევაში, შეუძლებელია. ან: ნაწერი 60 სიტყვა ან ნაკლებია /დაწერილია რამდენიმე წინადადება. ან: ზოგადი სახის დებულებები, რომლებიც კონკრეტულ თემას არ უკავშირდება, ხშირად მეორდება. 	<ul style="list-style-type: none"> - დაშვებულია 11-ზე მეტი გრამატიკული შეცდომა. წინადადებები სტრუქტურულად გაუმართავია. - ლექსიკა ძალზე მარტივი და შეუსაბამოა. - მჟღავნდება მართლწერისა და პუნქტუაციის წესების სუსტი ცოდნა. 	2-1
0	<ul style="list-style-type: none"> ფურცელი ცარიელია ან დაწერილია მხოლოდ ერთი წინადადება ან გადმოწერილია დავალების ინსტრუქცია. ან: ნაწერი არ პასუხობს დავალებას. ან დაწერილია სახელი და გვარი. 	<ul style="list-style-type: none"> დაწერილია რამდენიმე წინადადება, საიდანაც აზრის გამოტანა შეუძლებელია. შეცდომა დაშვებულია ყოველ წინადადებაში. 	0

(უცხოური ენების ჯგუფი იტოვებს უფლებას შეფასების სქემებში გარკვეული ცვლილებები შეიტანოს).

ტესტური დავალებების ნიმუში

მოცემულია გასულ წლებში ეროვნულ გამოცდებში გამოყენებული ტესტური დავალებები. განახლებული ფორმატის სრული ტესტის ნიმუში იხ. გვ. 20-ზე.

ნიმუში 1

Read the questions (1-8) and find the answers to them in the paragraphs (A-F) of the text. Some paragraphs correspond to more than one question.

Which paragraph

1. has information about the connection between hairstyle and religion?
2. states that people do not have completely free choice of hairstyle?
3. states that hairdressing has been similarly important for men and women?
4. says that people grew or cut their hair to show their sadness?
5. suggests that it's a usual thing to follow famous people's style?
6. suggests that a hairstyle can help women to show their personal freedom?
7. could have the title: 'Art with different functions'?
8. could have the title: 'Hairstyle and age'?

History of a hairstyle

A. Hairdressing is the art of arranging hair or, in other words, modifying its natural state. Hairdressing has been an important part for both men and women's appearance since ancient times and, like clothing, has a number of functions. In almost all societies, people have found it necessary to have their hair cut in order to keep it out of the faces. Another extremely important function of hair styling, especially in traditional pre-industrial societies, was to frighten enemies. For this purpose some men fastened bones, feathers, and other objects into their hair to look more violent.

B. Christian and Buddhist monks shave their heads to indicate 'renunciation', which is the act of rejecting the physical pleasures of the world. Monks shave off their hair to symbolise simplicity and their separation from materialism. The symbolism of a particular hairstyle is also seen in the single long lock on the shaved heads of Muslim men by which, they believe, Allah will pull them up to heaven.

C. Hair arrangement can also clearly show how old a person is and whether a person is married or not. Boys in ancient Greece cut their hair and Hindu boys shaved their heads at the age of sixteen. In medieval Europe unmarried women wore long, elegant hair uncovered, while married ones kept their hair covered with scarves. When a member of their family died, the ancient Egyptians usually grew their hair long, while Hindu women usually cut their hair off.

D. From the late Middle Ages, hairstyles in the West have been greatly influenced by changing fashion. In the 17th century, for example, courtiers who followed Louis XIV, the king of France, wore wigs, that is artificial hair, because Louis XIV did not have hair and wore a wig. In the 20th century women of all classes followed the example of film stars with styles such as the silver blond hair of Jean Harlow, a famous American actress. This trend continues in the 21st century too.

E. In the 20th century with the growth of the economy and improvements in mass communication, both men and women started to use various styles, cuts and colours of hair. Many hairstyles were connected to historical events. Some young women wore short, sleek bobs. By smoking cigarettes, wearing heavy makeup and styling their hair, women demonstrated their independence and protested against traditional social norms and customs.

F. Today women and men can choose from a broad range of hairstyles, but they still are not totally free in their choice, as they are still expected to wear hair in accordance to their gender. For example, in most countries, men with long hair and women with very short and untidy hair may surprise people. This is somewhat less true for African-American men, who wear their hair in a variety of styles that may be exactly the same for men and women.

ნომერი 2

Read the questions (1-8) and find the answers to them in the paragraphs (A-F) of the text. Some paragraphs correspond to more than one question.

Which paragraph

1. has information about Nobel's feelings towards Bertha Kinsky?
2. mentions the final version of Nobel's will*?
3. says that Nobel's personal opinion about her books was important for Bertha?
4. lists Bertha Kinsky's different skills?
5. mentions that Bertha had a serious influence on Nobel?
6. states what Alfred Nobel did to find a skillful secretary?
7. could have the title: 'The relationship – not desired'?
8. could have the title: 'Fighters for peace'?

Alfred Nobel and Bertha Kinsky

A. In 1876 the following advertisement appeared in one of the newspapers in Vienna: 'A very wealthy, cultured, elderly gentleman, living in Paris, desires to find a lady also of mature years, familiar with languages, as secretary and manager of his household'. The gentleman was Alfred Nobel, the millionaire who invented dynamite and the well-known founder of the Nobel Prize Foundation. The young lady who answered the advertisement was the woman who would become the most famous peace activist and one of the most famous women of her day.

B. This woman was Bertha von Kinsky, who was then working at the wealthy Austrian Suttner family as a governess. Arthur von Suttner, the son of the wealthy Austrian baron, fell in love with her. Arthur was handsome and 7 years younger than Bertha. The baroness, Arthur's mother, was against this relationship and wanted to separate the couple. Just then she came across Nobel's advertisement. The baroness told Bertha about this opportunity. Bertha was well-qualified, talented and intelligent, knew English, French and Italian, and had been well brought up. Bertha decided to contact the 'elderly gentleman' in Paris, who happily offered her the position.

C. Bertha von Kinsky and Alfred Nobel started to spend a lot of time together. Nobel was charmed by the beautiful young lady. Nobel hoped that finally his loneliness could end but Bertha told him about her love to Arthur von Suttner. Nobel was still hopeful. But one day after Bertha received a letter from Arthur, she left everything behind, rushed to Vienna where they got secretly married. The couple could not stay in Vienna and ran away to the Caucasus, in present-day Georgia, invited by a local princess who was Bertha's friend.

D. Bertha von Kinsky was corresponding with Nobel from the Caucasus and sent him copies of her books, as she and her husband became established writers in their nine years of exile. Bertha was always looking forward to Nobel's critical comments on her books. After they returned to Vienna, finally forgiven by Arthur's parents, they took a trip to Paris where they were both warmly received by Nobel. While in the Caucasus, Bertha and Arthur became social critics and opponents of war in general. In 1887 in Paris Bertha first heard about a peace movement and she decided to devote her literary talents to the fight for peace.

E. The correspondence between Bertha von Kinsky and Alfred Nobel showed a close personal understanding and proved Bertha's influence on Nobel. It was under her influence that Nobel established his peace prize. Nobel clearly expected Bertha to receive one of the first of his peace awards. This did not happen when the five prizes were first granted in 1901 and it was not until 1905 that Bertha was finally awarded the prize that Nobel established with her in mind.

F. Bertha von Kinsky's letters were important for Nobel and he carefully kept them. It's known that two months after receiving one of Bertha's letters, in November 1895, Nobel revised his will for the last time. Nobel's last will said that most of his fortune should be used to establish the peace prize. Another four prizes had to be awarded to scientists and literary workers for scientific and literary achievements. The prizes had to be given to the winners in Stockholm.

*will - ანდერძო

ნომერი 3

Read the text and the questions below. For each question mark the correct answer: A, B, C or D.

This is a true story of a young woman with an interesting life experience.

‘At the age of 29 I had everything: my own company, two houses – one in London, one in Paris – and a husband. One year later I was homeless and penniless.

My parents were rich and I grew up in a large house in London. I went to a private school and at the weekends I spent most of the time with my pony. My mother left when I was eight and I lived with my father. I had several French nannies whose job was to look after me at home. This was good for my French, which I spoke fluently by the time I left school. I was never really close to my father. He was too busy looking after his business and was happy with me as long as I produced good school reports. After school I got a degree in business, as I thought this would be good training for the future. In some way it was, but the most useful skill I had was my ability to deal with people well and make good social contacts. Soon with my father’s help, I started my own company. I had a lot of money and an interesting social life. When your life’s like this, you never think what it’s like to have problems. You don’t know what it’s like not to have money.

One evening I met Richard. He was so charming, and seemed so full of original ideas. I wanted to marry him immediately, but my father was against our marriage. I couldn’t understand why. It was true that Richard didn’t have a job, but he was very educated and talented, and was full of really promising ideas. I helped Richard borrow money from the bank and put my company and houses as a guarantee. In the end, we got married, but without my father’s permission.

One morning I woke up and Richard wasn’t there. I had two months to sell my houses in London and Paris. My company had already been taken away by the bank. I didn’t have any money left. My father refused to help me, and I had to look for a room in a house where homeless people lived. None of my ‘friends’ wanted to see me, and no one would help. I wonder if I will ever get out of this situation. I feel horrible. I realise I made too many mistakes – I just looked at people’s appearances and never looked at what was beneath the surface. Looking back, I can see how stupid I was.’

1. This is the story of a woman who

- A. has lost everything.
- B. is very proud of herself.
- C. could find true friends.
- D. has achieved all her goals.

2. The writer learned French

- A. at the university.
- B. at school.
- C. at home.
- D. in France.

3. The writer thinks her biggest strength was

- A. her business degree.
- B. her ability to get along with people.
- C. the knowledge of foreign languages.
- D. her money and experience.

4. What do we learn about the writer’s father?

- A. He was loving and caring.
- B. He always supported his daughter.
- C. He was indifferent to his daughter.
- D. He helped his daughter set up her company.

5. The writer fell in love with Richard because he

- A. had a good job.
- B. was hardworking.
- C. had interesting ideas.
- D. had a good sense of humour.

6. The writer borrowed money from the bank because

- A. she wanted to get a new job.
- B. she wanted to assist Richard.
- C. she and Richard wanted to start a company.
- D. she and Richard wanted to buy a house.

7. The writer says it was a mistake to

- A. marry without her father's permission.
- B. rely on her friends' help.
- C. pay attention only to people's character.
- D. pay attention only to how people looked.

8. Which of the following would be the best title for the story?

- A. An unlucky woman
- B. Learning from others' mistakes
- C. A self-made businesswoman
- D. How to live without money

წიგნი 4

Read the text and the questions below. For each question mark the correct answer: A, B, C or D.

This is a true story of a girl called Malala Yousafzai, the youngest Nobel Prize winner.

‘I’m Malala. I was born on July 12, 1997 in Mingora, Pakistan. For the first few years of my life, my home town remained a popular tourist spot that was known for its summer festivals. However, the area began to change when the Taliban, a fundamentalist Muslim group, took control of the town. The Taliban began attacking girls’ schools in the area. Soon they declared that girls were no longer allowed to go to school. Dozens of schools were destroyed and hundreds others closed down. This was when I refused to keep silent and decided to fight for my right to education. Despite the threats, I never gave up going to school. I started to blog anonymously for the BBC and wrote about what it was like to live under the Taliban occupation. In order to hide my real name, I wrote under a pseudonym. However, my real name became known and soon we learned that the Taliban threatened to punish me for not obeying their rule. At first we didn’t take the threat seriously. My father said that they would not actually harm a child. But as it soon turned out we were wrong.

On October 9, 2012 our school bus was stopped by two masked gunmen. We watched in horror as one of them got on the bus and asked the question, ‘Who is Malala?’ I don’t remember what happened next. I just remained quiet and looked at the man with a gun. But without realising it, all the other girls, who were very scared, suddenly looked at me, thus making it easy for the gunman to guess who I was. The man pointed the gun at me and fired three shots. The bullet hit me on the left side of my head. Two of my friends were also injured in the attack. I was in critical condition, so I was flown to hospital in the city of Peshawar and later I was transferred to Birmingham, England to receive further care. Miraculously I survived.

My story appeared in international news and I became known to the world. Soon I recovered and in March 2013 I was able to begin attending school in Birmingham. The terrorists thought that the bullets would make us silent but they were wrong. Being shot by the Taliban made me stronger. More than ever before, I knew that education was the most powerful weapon. The terrorists showed what they feared most: a girl with a book. I gave a speech at the United Nations on my 16th birthday in 2013 and I also wrote an autobiography – ‘I am Malala: The girl who stood up for education and was shot by the Taliban’. The following year, at age 17, I received the Nobel Peace Prize. I’m proud to be a teenage Nobel laureate, but I don’t want to be thought as the ‘girl who was shot by the Taliban’ but ‘the girl who fought for education.’ I believe that one child, one teacher, one book and one pen can change the world.’

1. The text is about

- A. education in Pakistan.
- B. a bus accident.
- C. a young girl’s brave fight.
- D. Nobel prize winners.

2. Malala decided to defend her rights after

- A. the Taliban banned girls from attending school.
- B. the world learnt about her.
- C. she began attending school in Birmingham.
- D. she was shot by the gunman.

3. When the gunman got on the school bus the girls felt

- A. dissatisfied.
- B. disappointed.
- C. frightened.
- D. angry.

4. How did the gunman identify Malala?

- A. All the girls pointed at Malala.
- B. Everybody on the bus looked at Malala.
- C. The gunman had Malala's photo.
- D. Malala looked the most frightened of all.

5. Which is true about the writer of the text?

- A. She was accidentally shot on the bus.
- B. She became a BBC blogger to be famous.
- C. She wrote an anonymous autobiography.
- D. She survived an attack on her life.

6. After the attack Malala

- A. decided to give up.
- B. lost her determination.
- C. attracted a lot of public attention.
- D. stopped going to school.

7. Malala addressed the United Nations

- A. after she had won the Nobel Prize.
- B. at the age of sixteen.
- C. in her blog.
- D. from her own school.

8. Which of the following would be the best title for this text?

- A. The girl who decided to stay silent
- B. The Nobel Prize winner attacked on a bus
- C. Teenagers shot by the Taliban
- D. The girl who was shot for going to school

ნომერი 5

Read the text and fill the gaps with the words given (A-N). Use each word only once. Two words are extra.

among (A) called (B) celebration (C) competes (D) days (E) families (F) happened (G)
important (H) lamps (I) light (J) name (K) never (L) translated (M) wear (N)

Diwali - Indian festival

Diwali is one of the biggest Hindu festivals celebrated in India. Diwali is the short form of Deepavali, which is ..... (1) into English as ‘a row of lamps’. Diwali involves the lighting of small ..... (2) filled with oil to show the triumph of good over evil. For Hindus, Diwali is one of the most important festivals of the year and it is celebrated by ..... (3) performing traditional activities together in their homes. For some Indian religious groups, Diwali is a .... (4) of freedom. All the participants of the festival ..... (5) new clothes and share sweets and snacks with family members and friends. The festival is celebrated for five continuous ..... (6). The third day is the main day for Diwali festival and is ..... (7) ‘Festival of lights’. Different colourful fireworks are always associated with this festival. On this day, people ..... (8) candles all around their houses and sisters invite their brothers to their homes. The festival of Diwali ..... (9) ends without exchange of gifts. People present Diwali gifts to loved ones. Giving gifts has always been an ..... (10) ritual of the festival. Before lighting the lamps, gifts are exchanged ..... (11) friends, acquaintances and family. Everyone ..... (12) for the best or the highest number of gifts.

ნომერი 6

Read the text and fill the gaps with the words given (A-N). Use each word only once. Two words are extra.

architects (A) bank (B) become (C) building (D) coast (E) cost (F) impressive (G)
opposite (H) price (I) roofs (J) sculptures (K) symbol (L) variety (M) visitors (N)

Tate Modern

The Tate Modern is Britain’s national gallery of international modern art. The Tate Modern is located on the south ..... (1) of the River Thames. It is linked to St Paul’s Cathedral, which is on the ..... (2) side of the river, by the new Millennium Bridge. The ..... (3) where the galleries of the Tate Modern are situated used to be a massive power plant in the past. But Swiss ..... (4) Jaques Herzog and Pierre de Meuron transformed this huge power plant into the new museum. It ..... (5) the country 134 million pounds to build it. This magnificent building was designed to be a ..... (6) of London and the UK in the 21st century. The size of the museum is very ..... (7). It has 84 galleries and displays about 600 paintings and ..... (8). The collections in the Tate Modern consist of works of international modern and contemporary art dating from 1900 until today. One can find a wide ..... (9) of artists here from Matisse to Mondrian. Several of the galleries have been built with glass ..... (10) so that the works of art can be admired under natural sunlight. The Tate Modern may ..... (11) one of the world’s greatest modern art galleries. It is expected to attract two million ..... (12) a year and is sure to become a part of the art lovers’ visit to London.

Read the essay tasks and write between 120-170 words.

- Some people think that the government should pay for the education of every university student. Do you agree or disagree with this opinion? State your opinion and support it with reasons and examples.
- Some people think that schoolchildren should take care of their school building and the nature around it. Do you agree or disagree with this opinion? State your opinion and support it with reasons and examples.
- Some people think that only the government should take care of public parks and gardens. Do you agree or disagree with this opinion? State your opinion and support it with reasons and examples.
- Some people think that teaching is the best profession ever. Do you agree or disagree with this opinion? State your opinion and support it with reasons and examples.
- Some people think that journalism is the most popular profession these days. Do you agree or disagree with this opinion? State your opinion and support it with reasons and examples.
- Some people think that every person who finishes school should get university education. Do you agree or disagree with this opinion? State your opinion and support it with reasons and examples.
- Some people think that it is important that children start using a computer in the first grade. Do you agree or disagree with this opinion? State your opinion and support it with reasons and examples.
- Some people think that only the government should take care of homeless dogs. Do you agree or disagree with this opinion? State your opinion and support it with reasons and examples.

საგამოცდო ტესტის ნიმუში ინგლისურ ენაში

2023 წლისთვის

Sample Test in English

Task 1: Listen to the text and for each question mark the correct answer A, B, C or D. You now have 30 seconds to look through the task. You will then hear the recording twice.

(8 points)

1. When did David take his school-leaving exams?

- A. In September.
- B. In August.
- C. In July.
- D. In June.

2. What did David think about his school-leaving exams?

- A. He was sure he had done very well.
- B. He thought he hadn't done very well.
- C. He got the results in advance.
- D. He knew he had failed them.

3. David wanted to go to university mainly because this was a chance to

- A. get a better education.
- B. get a better job.
- C. live in another place.
- D. make new friends.

4. The weather in David's hometown was

- A. often windy.
- B. always sunny.
- C. mostly rainy.
- D. never wet.

5. In David's native town young people

- A. were bored.
- B. had a lot of fun.
- C. found jobs easily.
- D. received a good education.

6. When David was opening the envelope with the exam results he felt

- A. sad.
- B. indifferent.
- C. nervous.
- D. confident.

7. David didn't go to study in London because

- A. he didn't want to.
- B. his mother didn't want it.
- C. he preferred another place.
- D. his results were not good enough.

8. The University of Manchester was situated

- A. in the city centre.
- B. outside the city.
- C. far from the city centre.
- D. close to the city centre.

TASK 2: Read the questions (1-8) and find the answers to them in the paragraphs (A-F) of the text. Some paragraphs correspond to more than one question.

(8 points)

Which paragraph

1. has information about the official start of Plant-for-the-Planet movement?
2. mentions that the children, taking part in this movement, are not only from developed countries?
3. states some facts about the elections held in Plant-for-the-Planet?
4. has the name of the project which was carried out by the winner of a well-known prize?
5. mentions the goal of the Plant-for-the-Planet organisation?
6. has information about the members of Plant-for-the-Planet?
7. could have the title: 'Felix - a confident presenter'?
8. could have the title: 'How the idea started'?

'Stop Talking. Start Planting.'

A. 'Stop talking. Start planting' are popular words often used by the members of the organisation called Plant-for-the-Planet. It aims at drawing children's as well as adults' attention to the problems of climate change and global warming. The organisation manages projects on environmental protection and encourages children worldwide to plant trees. Its members believe that their effort to make the environment better will, in the future, reduce the effects of climate change and lead to a healthier and safer world. 'Stop Talking. Start Planting' is actually a slogan that calls for action as well as for funding.

B. In 2007 the idea for Plant-for-the-Planet first came to Felix Finkbeiner, a nine-year-old boy from a small town in Germany. Felix's teacher asked her pupils to prepare a presentation on climate change. Felix searched Google for information and came across the story of Wangari Maathai, a Nobel Peace Prize Winner from Kenya, who had planted over 30 million trees across Africa as part of her project called the 'Green Belt Movement'. Felix liked the idea so much that he decided to make it his lifelong goal to plant trees and restore the forests. In his school presentation, he said to his classmates and teachers that the children could plant one million trees in every country on Earth and a success story followed.

C. Soon after that, Felix planted the first tree in his schoolyard. This is when Plant-for-the-Planet movement officially started. By 2008 more than 150,000 trees had already been planted in Germany. The same year, at the International UNEP* children and youth conference in Norway, Felix was elected to the UNEP Board. One year later, Felix attended the UNEP conference in South Korea where he managed to make this idea even more popular. There, Felix was able to gain support from children all around the world. They promised to plant one million trees in their own countries. Felix was already getting more attention from children as well as from sponsors.

D. In 2009 Felix Finkbeiner was invited to speak to the United Nations General Assembly in New York. Not many children get this chance. There stood a thirteen-year-old German boy, speaking very confidently about the environmental problems and looking for ways to solve them. 'We have to take our future in our hands'. With these words, Felix addressed the children worldwide and he got their attention! Felix, now a 19-year-old university student in London, continues to be active. He encourages every citizen to plant or sponsor the planting of trees. 'In most southern countries, the planting of one seedling* costs as little as one euro!' says Felix.

E. One school-based idea has now expanded into a global network of the children who take part in this campaign and see each tree as a contribution to a safer environment. Many of them are from the developing countries. By the start of 2011, children from 93 countries were already promoting the idea of planting trees in their countries. The same year Germany achieved its goal of planting one million trees. By now, more than 14 billion trees have been planted worldwide and the global tree-planting goal has reached one trillion!

F. The members of Plant-for-the-Planet are called either ‘members’ or ‘ambassadors’. A ‘member’ can become an ambassador by attending a one-day conference. Members and ambassadors vote online to elect the Youth Global Board, which consists of 14 youths. At present, more than 65,000 children act as ‘ambassadors’ in their countries and promote the idea of planting trees. In addition to planting trees, the members of Plant-for-the-Planet set up clubs and give presentations all over the world. ‘We are part of a worldwide network and spread our vision to our schools, families and friends. These clubs make us one family and we feel at home in every country on earth’, say the members of the Plant-for-the-Planet.

*UNEP - United Nations Environmental Programme - გაერთიანებული ერების გარემოს დაცვის პროგრამა

*seedling - ნერგო

TASK 3: Read the text and the questions which follow. For each question mark the correct answer A, B, C or D. (8 points)

This is a true story about Susannah Rodgers, a British Paralympic swimmer.

Susannah Rogers, often called ‘Susie’ by her fans, is a professional athlete, Paralympic Gold medalist and multiple European and British record holder in different swimming styles. She has won a total of 30 international medals including 17 Gold medals! Susie competed at two Paralympic Games*. At the London 2012 Paralympic Games she won three Bronze medals. In 2016 at the Rio de Janeiro summer Paralympic Games, Susie won a gold medal and became a Paralympics champion. This was the biggest achievement of her life! Susie Rogers was born in 1983 in England. She was born without a fully formed arm and leg on the left side of her body. Susie first learned to swim as a child. She, at this time, was not thinking of becoming a professional swimmer. This interest came later. ‘When I was 25 years old, I watched the British team at the 2008 Summer Paralympics and got inspired by the swimmers. I thought I could also be one of them!’ said Susie in one of her interviews.

Among the very prestigious awards and medals Susie was able to win, she has a very special one. The award is called an MBE, which means ‘Member of the Most Excellent Order of the British Empire’ and is given by the Queen to the individual ‘for outstanding service to the community’. This is what Susie writes in her blog about how she received her MBE: ‘I got ready in the morning and put on my clothes and, most importantly, my hat, and headed to the Mall with my Mother to receive my MBE for services to Para Swimming at Buckingham Palace. I was very nervous when I arrived. I always find it strange when you are allowed to walk into the Palace and the crowds are watching you and taking photos just before you go in! It was lovely to see some of the members of the Royal family there too, including Kate Middleton, Duchess of Cambridge, and also some of my Paralympics swimming team friends.

The Prince of Wales was awarding the honours, which made it extremely special for us all! As I waited for my surname to be announced, I looked around the Ball Room, in which the beautiful music was performed by the orchestra. It was a magical moment! The sounds of music from the orchestra were fantastic. I felt like in a fairy tale! Then somebody called out my name. The Prince of Wales spoke briefly to me about my medal and asked me how long I had been swimming and in a brief moment it was over, just like my win in Rio. I got my medal straight from him! I was lucky to be there and to share the wonderful moments of my life with some of the people that have been a part of my journey because I didn’t do it alone. After winning the gold medal in Rio de Janeiro in 2016, Susannah Rogers decided to retire. Now she leads an active social life. She is a big supporter of London Disability* Swimming Club. She is also a disability sports coach.

*The Paralympic Games - ოლიმპიური თამაშები უნარშეზღუდული ადამიანების მონაწილეობით.

*disability - უნარშეზღუდულობა

1. This is the story of a woman who

- A. was popular from her childhood.
- B. has never won a gold medal.
- C. was disabled but achieved a lot.
- D. has set only British records in swimming.

- 2. When did Susie realise that she wanted to be a professional athlete?**
- A. After she was awarded an MBE.
  - B. After watching the Paralympic Games.
  - C. As soon as she learned to swim.
  - D. She doesn't remember.
- 3. The MBE is an award which is given to**
- A. the Queen.
  - B. champions only.
  - C. only the participants of the Paralympics.
  - D. those who serve people exceptionally well.
- 4. When Susie came to Buckingham Palace, she felt quite**
- A. anxious.
  - B. happy.
  - C. relaxed.
  - D. comfortable.
- 5. Among many other things, what made Susie feel as if she was in a fairy tale?**
- A. The crowds that welcomed her.
  - B. The people who took her photos.
  - C. The music which was played by the orchestra.
  - D. The gold medal she won.
- 6. The person who gave Susie the MBE at Buckingham Palace was**
- A. the Queen.
  - B. the Prince of Wales.
  - C. Kate Middleton.
  - D. a swimming team friend.
- 7. At present, Susannah Rogers**
- A. is still an active athlete.
  - B. has quit the professional sport.
  - C. has no interest in disabled people.
  - D. intends to retire next year.
- 8. Which of the following would be the best title for this text?**
- A. The story which inspires
  - B. Meeting the Queen
  - C. How to be a good swimmer
  - D. The types of awards swimmers get

TASK 4: Read the text and fill the gaps with the words given (A-N). Use each word only once. Two words are extra. (12 points)

ceremony (A) chosen (B) continue (C) earn (D) funded (E) give (F) held (G)
hopefully (H) majority (I) pay (J) private (K) successful (L) take (M) well (N)

Schools in the USA

Most American children start school with preschool. Then, they move up through elementary, middle and high school. Most students finish high school and many of them ..... (1) with vocational or college studies. If high school students want to go to college, they ..... (2) an examination called the SAT, which stands for Scholastic Aptitude Test. The .... (3) of US primary and secondary schools are public schools which are ..... (4) by taxes. Taxes are money that people have to pay to the government from what they .....(5). Because public schools are free in the US, parents don't have to ..... (6) for their children's studies. On the other hand, only 10 percent of US students go to ..... (7) schools where their parents pay a tuition fee. Graduation is an important time in schools, colleges and universities in the United States and it is usually accompanied by a ..... (8) which is attended by families and friends. If the weather is good, the event is ..... (9) in the open air. Many students wear academic gowns and caps. Senior members of the school ..... (10) speeches. There are also farewell speeches from students called 'valedictory speeches'. It's an honour for the student to be ..... (11) by the school authorities for this farewell speech. And this honour is usually given to a student who has been academically most ..... (12) at school or college.

TASK 5: Read the text and mark the correct choice A, B, C or D. (12 points)

The National Trust Organisation

Great Britain is known for its beautiful large country houses. Many of them were built hundreds ..... (1) years ago. Very rich families lived in these houses in the past. Today, many of them are owned by the organisation called The National Trust for Places of Historic Interest or Natural Beauty. This organisation is commonly known ..... (2) the National Trust. The National Trust is a charity organisation ..... (3) conservation of cultural heritage in England, Wales ..... (4) Northern Ireland. The organisation was created to look ..... (5) hundreds of houses, almost a million objects, vast areas of coastline, countryside and green spaces. The old country houses are kept ..... (6) perfect condition and visitors are allowed to enter. The visitors are interested to learn how different life in ..... (7) typical British old house was. Products were not kept in fridges, ... (8) they did not have any. Surprisingly enough, people still live ..... (9) some of these houses. These houses often have beautiful gardens ..... (10) are looked after by professional gardeners. The founders of the National Trust believed ..... (11) it was important to take care of historic, beautiful and, of course, natural places. Millions of people are given the chance to see ..... (12) life in an old country house was like and at the same time enjoy the beauty of the nature and explore unforgettable scenery.

1. A. in	B. of	C. from	D. on
2. A. because	B. since	C. as	D. for
3. A. for	B. from	C. under	D. against
4. A. or	B. and	C. either	D. but
5. A. at	B. for	C. in	D. after
6. A. on	B. at	C. in	D. from
7. A. a	B. an	C. this	D. the
8. A. but	B. or	C. as	D. and
9. A. at	B. in	C. of	D. on
10. A. as	B. when	C. which	D. since
11. A. that	B. which	C. who	D. how
12. A. that	B. which	C. why	D. what

TASK 6: Complete the conversation. For questions 1-6, mark the correct letter A-H. Two sentences are extra. (6 points)

Shop assistant: Can I help you, sir?

Kevin: ..... (1)

Shop assistant: They're upstairs, on the second floor, next to the arts section.

Kevin: ..... (2)

Shop assistant: Yes, they are. We do have a good selection of the books on the Greek history.

Kevin: ..... (3)

Shop assistant: I'm afraid not. We can order one for you, if you want to.

Kevin: ..... (4)

Shop assistant: Perfect. Our consultant can help you to choose the right one for you then.

Kevin: ..... (5)

Shop assistant: This is so nice to hear. Let me know if you need anything else, please.

Kevin: ..... (6)

- A. Great! So the choice is there! Have you got any of them in Greek?
- B. I'm sorry, but I don't need your help.
- C. I need a cookery book for my wife, but that's for the next time.
- D. Yes, please. I'm looking for some books on history.
- E. Greek is an ancient language, indeed.
- F. Would be great! They are always very helpful in this shop.
- G. Oh I see. Are any of them on the history of Greece?
- H. Thanks a lot., but I'll choose one in English then.

TASK 7: Read the essay task and write between 120-170 words. (16 points)

Some people think that it's better to have an interesting job than a high salary. Do you agree or disagree with this opinion? State your opinion and support it with reasons and examples.

პასუხები

დავალებების ნიმუშები

ნიმუში 1: 1.B 2.F 3.A 4.C 5.D 6.E 7.A 8.C

ნიმუში 2: 1.C 2.F 3.D 4.B 5.E 6.A 7.B 8.D

ნიმუში 3: 1.A 2.C 3.B 4.D 5.C 6.B 7.D 8.A

ნიმუში 4: 1.C 2.A 3.C 4.B 5.D 6.C 7.B 8.D

ნიმუში 5: 1.M 2.I 3.F 4.C 5.N 6.E 7.B 8.J 9.L 10.H 11.A 12.D

ნიმუში 6: 1.B 2.H 3.D 4.A 5.F 6.L 7.G 8.K 9.M 10.J 11.C 12.N

ტესტის ნიმუში

Task 1: 1.D 2.B 3.C 4.C 5.A 6.C 7.B 8.D

Task 2: 1.C 2.E 3.F 4.B 5.A 6.F 7.D 8.B

Task 3: 1.C 2.B 3.D 4.A 5.C 6.B 7.B 8.A

Task 4: 1.C 2.M 3.I 4.E 5.D 6.J 7.K 8.A 9.G 10.F 11.B 12.L

Task 5: 1.B 2.C 3.A 4.B 5.D 6.C 7.A 8.C 9.B 10.C 11.A 12.D

Task 6: 1.D 2.G 3.A 4.H 5.F 6.C